i de Tider, hvorfra Bibelen stammer. Den historiske Rebekka har sikkert ikke unddraget sig den almindelige Skik, og jeg er ligeledes sikker paa, at hun har trængt til at blive vasket. Den Slags Desillusioner oplevede vi næsten hver Time paa Dagen. Intet Land i Verden kan tænkes mere malerisk, intet Folk i Verden taler stærkere til ens kunstneriske Sans end disse yndefulde, velskabte Mænd og Kvinder i deres brogede, folderige Dragter. Men der findes heller intet Land saa snavset, usundt og fornærmeligt ildelugtende som dette. Vor Henrykkelse over alt det fremmedartede omkring os svandt derfor lidt efter lidt for en ubehagelig Fornemmelse af, at vi var i Færd med at paadrage os et eller andet smitsomt. Alt det Kryb og Kravl, som plager Mennesket, er tiltaget i Art og Tal siden Oldtiden, uden at man her har gjort noget for at hæmme dets Udbredelse, og da vore stakkels forstukne Legemer i høj Grad bar Vidne om travle Insekters Virksomhed, var der gode Grunde for, at vore Følelser skiftede Karakter. Hvad Opdagelsen af Bakterierne end har gjort for Videnskaben, saa har den i hvert Fald ikke bidraget til at berolige den Rejsendes Sindsstemning.

Paa det Tidspunkt, da vi skulde vende tilbage til Jaffa, fik vi Underretning om, at der var udbrudt Kolera i Byen, og at Folk, som vilde rejse ad denne Rute, maatte underkaste sig fem Dages Karantæne. Vi besluttede derfor at rejse gennem Syrien via Samaritanernes Land, Nazareth, Galilæa Sø, Damaskus og Baalbek til Beirut, en smittefri Havneby, hvorfra en fransk Skibslinje førte direkte til Port Said uden at anløbe Jaffa. Dette Tillæg til Rejsen formede sig som en overordentlig interessant Tur og gav os et fyldigere Indtryk af det hellige Lands Natur. Men da Rejsen først gik op over én Bjærgside og ned ad en anden, tværs over en Dal og derpaa atter over Bjærge, der var ualmindelig klipperige, var den pinagtig trættende. Og Læseren kan tænke sig til vor Sindsstemning, da vi opdagede, at vi alligevel var gaaet i den Fælde, vi havde kæmpet saa haardt for at undgaa. Det hændte nemlig, at en gammel Kone ombord i vort Skib en Nat døde af et Hjærteslag. Avtoriteterne i Port Said erklærede, at Dødsaarsagen maatte være Kolera og nægtede derfor Passagererne at lande. Vi blev beordret videre til Alexandria, og efter at have tilbragt en Dag paa vor Damper, som imidlertid havde hejset det gule Karantæneflag, blev de seks Hundrede Passagerer førte til et Lazaret paa Kysten. Her tilbragte vi 4 lange Dage, som jeg ikke formaar at beskrive og aldrig vil kunne glemme, men som langt om længe dog fik Ende. En dobbelt Palisadeindhegning og skarptbevæbnede Soldater, der gjorde Tjeneste som Vogtere, belærte os om, at vi var Fanger. Der blev anbragt 5 Personer i hvert Værelse, og vi betalte 12 Kr. 50 Øre om Dagen pro persona! Ligesom andre Fanger fik vi ved Løsladelsen et »Fripas«, der stillede os under offentligt Tilsyn endnu i nogle Dage. Men efter et Par Døgns Ophold i et af de bedste Hoteller, jeg har truffet paa min 5 Maaneders Rejse, følte vi os paany som skyldfri og respektable Medlemmer af Samfundet. Vi var bleven skrubbede, røgede, desinficerede, vaskede og rensede. Kun Arrene efter det hellige Lands vanhellige Insektbid mindede os om, hvad vi havde gennemgaaet, og Frygten for Bakterier mistede lidt efter lidt sin Braad.

Vi havde ikke næret Forventning om at føre Kvindevalgretsbevægelsen til Jerusalem. Det hellige Land er en stakkels fattig, tyrkisk Provins, uden selvstændig Styrelse, uden Dagspresse og uden offentlige Telefonanlæg. De, som kender Landet og dets Historie, paastaar, at Folket staar paa nøjagtig samme Udviklingstrin, som for 2000 Aar tilbage. Det lever og arbejder paa samme Vis som i Oldtiden. Det eneste, der har forandret sig, er Religionen. Muhameds Lære har vundet Indpas siden Kristi Tid, og tæller nu Millioner af Tilhængere blandt hans Efterfølgere. Ogsaa det hellige Land er muhamedansk og har Skikke fælles med andre Lande, hvor den samme Tro er udbredt. Men da disse Skikke i det store og hele herskede paa denne Del af Jorden ogsaa i Kristi Dage, har heller ikke Religionsskiftet medført Forandringer af nævneværdig Betydning. Lige saa lidt er der Udsigt til en stærkere Udvikling i den nærmeste Fremtid. Utallige Missionsstationer er oprettede, og deres Ledere har for længe siden indset, at Undervisning for Ungdommen er det eneste Middel, der kan udrette noget. Missionsskolerne er den eneste Form for Undervisning, Landet byder sine Beboere. Blandt kristne Trossamfund er der en saa haabløs Tvedragt, at deres fælles Anstrængelser er i høj Grad virkningsløse. Men de enkelte Grupper udøver hver for sig en betydelig Gerning. Den Bevægelse, som kræver »Jerusalem for Jøderne«, har givet Stødet til, at der er bleven oprettet en Mængde jødiske Kolonier, der fremtræder som smaa Stykker af den ny Verden, omplantet til den gamle. At der ligger Trøst og Opmuntring for Befolkningen i disse fremmedes Arbejde, viser sig tydelig i det Spørgsmaal, som rettes til enhver nyankommen: »Hvorledes tror De Folket vilde være stillet uden Missionen og Missionsskolerne?« Det er vanskeligt at dømme herom. Men sikkert er det i hvert Fald, at mange selvopofrende kristne Mænd og Kvinder gør deres yderste for at gennemsyre den Klump forstenet Menneskelighed, som hører hjemme her. Det Arbejde, der særlig vakte min Interesse, var Missionens Læge- og Hospitalsvirksomhed, der blandt andet gaar ud paa at give Befolkningen en højst fornøden Undervisning i Renlighed og Sundhedslære.

Hvor Mændene som Helhed taget er uvidende, blottede for Ærgerrighed, fulde af Mistro og religiøse Fordomme, kan man ikke vente sig mere eller bedre af Kvinderne. Vi stillede os selv det Spørgsmaal, om de tilslørede Kvinder, vi mødte paa Gaderne, var tænkende Væsner, og da der tilbød sig en Lejlighed for os til at besøge fire Muselmænds Familier, benyttede vi os af Tilladelsen under mange forudfattede Tvivl. Besøgene førte imidlertid til den betydningsfulde Opdagelse, at Friheds-følelsens Sædekorn allerede er begyndt at spire i disse mystisk tilhyllede Kvinders Sind. Vi kunde derfor sige dem